

Gerbiami suvažiavimo svečiai , gerbiami sąjungos nariai !

Ačiū už suteiktą garbę pasisakyti tokiai žemdirbiško elito auditorijai, nes ko gero šituose nuostabiose kultūros rūmuose susirinko tie kaimo inteligentai, kuriems ne tas pats ,kuria kryptimi bus pasukta žemės ūkio plėtra Lietuvoje ir artimiausioje ateityje ir perspektyvoje. Kodėl pavartoju žodį „pasukta“? Todėl ,kad tą kaimo plėtros vairą sukioja visi kas tik netingi ir visomis kryptimis. Pradedant Europos komisija, baigiant eiliniu Lietuvos klerku. Taip pat ir mes žemdirbiškos asociacijos, dažnu atveju nerandam tarpusavyje kompromisinės nuomonės vienu ar kitu klausimu, tampydami tą anklodę kiekvienas į savo pusę, vietoj to ,kad susėsti po vienu stogu ir nuspręsti, kam duotu momentu labiausiai reikia dėmesio ir lėšų.

Nuo Lietuvos įstojimo į Europos sąjungą praėjus nemažai laiko, atrodo ir ūkiai sustiprėjo, ir agroservisas išsiplėtojo, ir produkcijos kiekiais bei kokybe jau vejamės senąją Europą, kaip ir gražu! BET žemės ūkio strategija ir kryptys pas mus Lietuvoje keičiasi su lyg kiekviena nauja valdžia . Gerai,kad yra darbščių, kantrių žmonių kaime ,kurie nešokinėja pagal valdininkų vis kitas strategijas, kurie dirba savo pasirinktoje šakoje, na kad ir pienininkai, kad ir be pelno dirba ilgesnį laiką, nepuola lamų ar stručių vietoj karvių veisti. Nesakau,kad tas kantrus užsispyrimas yra idealus variantas ir kad nereikia nieko keisti , atsižvelgiant į rinkos situaciją. Reikia keisti ir keistis, ir jauniems žmonėms,kurie tą daro ir darys, mes patyrę turėtume nubrėžti tą liniją, kuri nebus nutraukta su vėl nauja direktyva ar strategija.Kaip kad buvo su serbentais, šaltalankiais,avimis, vaistažolėmis ar pan. Ir kaip dabar jau grėsmė ateina ir pupiniams augalams.

Dabar noriu grįžti prie savo pasisakymo temos. Gerbiamas Žemės ūkio ministras, kai pradžioje kadencijos pristatinėjo vyriausybės programos žemės ūkio dalį, ypatingai išskyrė uždavinį iš vieno ha užauginti kuo didesnę kiekį ž.ū. produkcijos. Rodiklis geras . Ir čia ne tik vyriausybės bet ir kiekvieno išgyventi norinčio ūkininko darbo tikslas. Ūkininkas nori dar vienos „smulkmenos“- pasiekti tą tikslą su kuo mažesniais sąnaudomis,kad liktų daugiau pinigų tolimesnei veiklai ir asmeniniams poreikiams. Jau vien tas principas atrodo turėtų įrodyti, kad mes nenorim ir neturim tikslo teršti gamtos mažindami savo pelną , tai yra pildami trąšas ,srutas ,mėšlą, augalų apsaugos priemones į žemę be saiko, nesilaikydami normų, neatsižvelgdami į natūralų dirvos derlumą. Tą daryti ekonomiškai neapsimoka. Bet Aplinkos ministerijos vadovybei šitos atrodo elementarios nuostatos nieko neįrodo- žemės ūkis įvardinamas ,kaip vienas didžiausių kenkėjų gamtai. Antai šios ministerijos viceministras Mindaugas Gudas spaudai išplatintame pranešime pateikia tokius teiginius: „Gausenio tręšimo tendenciją pagrindžia trigubai išaugęs metinis javų derlius, kai 45 % didėjo javais apsėtas plotas“, Dėl intensyvesnės žemės ūkio veiklos azoto junginių išsiplovimas iš dirvos į vandens telkinius kasmet vis didėja.“Nesuvaldyta tarša iš žemės ūkio gali atsiliepti labai skaudžiai- užteršti ežerai, lėtatekmės vidurio Lietuvos upės kasmet dumblys, užaugęs vandens augalais, Kuršių marios ir Baltijos dažniau žydės, vandens telkiniai nebus tinkami nei maudymuisi, nei turizmui...“ toliau, ponas Mindaugas, kaip ir lengviausia, baksnoja į Helsinkio direktyvą - neįvykdyti įsipareigojimai, baudos ir panašūs gąsdinimai. Visos šitos mintys ir gąsdinimai- progimnazijos lygio.(Beje dabar ir vaikus ten jau gąsdinti baisiomis pasakomis draužia įstatymai.)

Nepateikiami nei skaičiai kiek konkrečiai ta tarša padidėjus, nė nekalbama visai kiek parmonė teršia, kokį poveikį daro komunalinės nuotėkos gamtai. Svarbiausia ponui turizmas, nepagalvoja apie tai kad gal kada ir maisto neturės, bet žiūrės į skaidrų vandenį ir bus sotus tuo. Ir lygtai nežinotų ,kokią reikšmingą bendrojo vidaus produkto dalį sukuria Lietuvos žemdirbys!!!

Manau, kad visų susirinkusių vardu galiu patikinti: Lietuvos žemdirbiai ir taip labai nuolankiai vykdo visus aplinkosauginių direktyvų, poįstatyminių aktų reikalavimus ir dar mūsų klerkų išmąstytus draudimus, ko Europa kartais net nereikalauja, o tik rekomenduoja.

Panagrinėkim - liepė auginti žirnius- auginam ir gaunam pelną. Jau vien pupinių augalų masiškai išaugę plotai žymia dalimi sumažina azoto tąšų sunaudojimą, nes šitiems augalams jų beveik nereikia. Aplinkosaugininkai šito net nenori girdėti- vistiek teršiat! Sugalvojo naują „motyvacinę priemonę“ – užauginkit žirnius be pesticidų, tada pažiūrėsime ar tikrai Jūs mylit gamtą ! Čia kaip tai Pelenei toje pasakoje- užduotys sudėtingėja. Bet mes pasiryžę ,padarysim , nes mylim gamtą ! Einame toliau- žydinčius augalus purškiame naktimis ir baksnojame PPIS pranešimą, arba lekiame į seniūniją- jei pirštai sugrubę nuo vežliarakčio- nes mylime bites ir norime ,kad ir bitininkas liktų patenkintas savo darbo vaisiais. Neonikotinoidai- tik LŪS dėka iškovotas atšaukimas juos naudoti, jau antras pavasaris- išgelbėjo manau vasarinius rapsus nuo visiško išnykimo. Bet ir vėl absurdiškas reikalavimas: pranešti per PPIS ,kad sėji. Aš pats bitininkas ir puikiai žinau, kad nėra jokios tikimybės toms beico dulkėms patekti ant bitės ,nes tuo laiku beveik niekas nežydi intensyvių laukų zonoje. Bet mes dėl šventos ramybės atliekam tą pareigą. Tik nežinau,ką darys garbingesnio amžiaus ūkininkai, kai nebeliks seniūnijų specialistų, kurie įvaldę PPIS sistemos vingrybes ?

Vėl Europoje nauja protesto banga prieš glifosatus- renka parašus ,kad visai uždrausti. Isterija ir trumparegiškumas ir tiek . Nepagalvojant apie pasekmes : Amerikos žemynas sėkmingai purškia savo modifikatus ir veža mums produkciją jau ir dabar, o kai įsigalios laisvos prekybos sutartys su jais, tai žūsime nelygioje konkurencinėje kovoje. Dabar paskysiu savo ,kaip specialisto agronomo nuomonę,gal ir ne visi jai pritarсите : niekad nepritariau leidimui ,nei kitiems rekomendavau naudoti glifosatus prieš derliau nuėmimą- tai tikrai nėra sveika produktų vartotojui ir aplinkosauginiu požiūriu neteisinga. Šitą leidimo panaikinimą reikia siūlyti ,kaip kompromisą visiškam glifosatų uždraudimui.

Dar būtų galima tęsti sąrašą reikalavimų ,kurie sunkina žemdirbiui gyvenimą : tai ir naujos sugriežtintos poveikio aplinkai taisyklės, kurios nepalengina naujų gyvulininkystės statinių atsiradimo. Tai ir bandymas įstatymiškai įteisinti naują plėšikavimą - mokesť už artezinių gręžinių vandenį. Na manau apie tai dar kalbės ir kiti pasisakantys.

Pabaigai apie rinkimus ir mūsų organizacijos veiklos gerinimo priemones :

1. Pirmininko kandidatūra viena - tai rodo, kad demokratijos principai nėra išlaikomi. Neturiu prieš Joną Talmantą, kaip žmogų nieko prieš, bet ilgalaikis valdymas kiekvieną vadovą padaro autokratu arba dar blogiau - slopina motyvaciją dirbti produktyviau - kam stengtis –vistiek išrinks. Pritarčiau Z. Aleksandravičiaus siūlymui - keisti organizacijos įstatus ir įrašyti maksimalų kadencijų skaičių Pvz 2.
2. Tenka vizualiai stebėti daugumos dabartinių vicepirmininkų ir prezidiumo narių pasyvų dalyvavimą arba visišką nedalyvavimą posėdžiuose. Todėl siekiant užtikrinti išrinktų organizacijos valdymo organų narių aktyvumą siūlau prabalsuoti už nuostatą, kad vicepirmininkai ir prezidiumo nariai be pateisinamos priežasties praleidę posėdį, susimoka į organizacijos kasą Pvz 2 % nuo skyriaus nario mokesčio.

3. Siūlau posėdžiuose sprendžiamus klausimus taip paruošti, kad jie būtų išsprendžiami išplėstinio posėdžio metu, nes palikus juos prezidiumui, kartais tie sprendimai, nebebūna priimtini daugumai...
4. Siūlau rengti metų ketvirčio visų narių susirinkimus, ten spręsti aktualius valdymo klausimus, išklaudyti revizoriaus paruoštą ketvirtinę finansinę ataskaitą.
5. Dėl nario mokesčio: organizacija turėtų pati susirinkti lėšas savo kasdieninėms reikmėms, išskyrus gal reikinius su daugiataūkstantiniais biudžetais. Penktas mokesčio surinkimo variantas būtų gal ir neblogas, bet negalėtume pritarti tam, kad visiems didinant, kai kuriems skyriams mokestis mažėja. Taip pat turime suprasti ir kolegas, iš septynių skyrių, kuriems mokestis išauga nuo 70 iki 100 %, vien dėl to, kad pas juos nėra bendrovių. Arba šį variantą reikia tobulinti, arba siūlyčiau balsuoti už trečią variantą – visiems plus po 350, ir baigtos diskusijos.

Tiek žinių ir pasiūlymų, linkių visiems sklandaus tolimesnio suvažiavimo darbo !